

**Силабус курсу
ЗЕМЛЕРОБСТВО З ОСНОВАМИ ҐРУНТОЗНАВСТВА**

Освітній ступінь – перший (бакалаврський)
Галузь знань: 20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність: 202 Захист і карантин рослин
Освітньо-професійна програма «Захист і карантин рослин»
Кількість кредитів: 8 (на основі повної загальної середньої освіти),
8 (на основі ОКР молодшого спеціаліста з терміном навчання 2 роки і 10 місяців), **5** (на основі ОКР молодшого спеціаліста з терміном навчання 1 рік і 10 місяців)
Рік підготовки, семестр – II рік, I семестр (на основі повної загальної середньої освіти), **II рік, I семестр** (на основі ОКР молодшого спеціаліста з терміном навчання 2 роки і 10 місяців), **I рік, I семестр** (на основі ОКР молодшого спеціаліста з терміном навчання 1 рік і 10 місяців)
Компонент освітньої програми: обов'язковий
Дні занять: згідно з розкладом занять заліково-екзаменаційної сесії
Консультації: згідно з графіком індивідуальної роботи

Мова викладання: українська

Керівник курсу

к. біол. н., доц. **Конончук Олександр Борисович**

Контактна інформація kononchuk@chem-bio.com.ua ; 0352-43-59-01

Опис дисципліни

Мета навчального курсу – сформувати у студентів наукові основи землеробства і ґрунтознавства на основі вивчення питань генезису, еволюції ґрунтів, їх властивостей і режимів та класифікації, особливостей використання та охорони ґрунтів, питань обробітку з метою збереження і раціонального використання земель сільськогосподарського призначення, принципів сівозмінного вирощування культур, підготовки до сівби та висіву насіння, можливими меліоративними заходами.

Навчальний контент

№	Теми	Результати навчання
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I.		
1.	Тема 1. Вступ до курсу	Знати: – історію виникнення науки про ґрунт; – фактори ґрунтоутворення; – види вивітрювання гірських порід і мінералів; – склад і основні властивості ґрунтів; – фактори родючості ґрунтів; – морфологію і систематику ґрунтового покриву України; – основні типи ґрунтів на території України. Вміти: – відбирати і готувати для лабораторних досліджень зрізці ґрунту; – визначати основні властивості ґрунтів – гранулометричний склад, щільність твердої фази, водопроникність і водопіднімальну здатність, структуру, кислотність тощо; – на основі властивостей ґрунту пропонувати заходи його ефективного використання та збереження; – описувати морфологічні ознаки різних типів ґрунтів.
2.	Тема 2. Мінеральна частина ґрунту	
3.	Тема 3. Органічна частина ґрунту	
4.	Тема 4. Ґрунтові колоїди і поглинальна здатність ґрунту	
5.	Тема 5. Рідка і газова фази ґрунту	
6.	Тема 6. Тепловий, поживний і біологічний режими ґрунту	
7.	Тема 7. Фізичні властивості ґрунтів	
8.	Тема 8. Структура і родючість і ґрунту	
9.	Тема 9. Морфологія ґрунту	
10.	Тема 10. Систематика та закономірності поширення ґрунтів	
11.	Тема 11. Ґрунти Полісся України	
12.	Тема 12. Ґрунти Лісостепу України	
13.	Тема 13. Ґрунти Степу України	
14.	Тема 14. Ґрунти гірських районів України	
15.	Тема 15. Основи охорони ґрунтів	

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.		
16.	Тема 16. Основи землеробства. Сівозміна	Знати: – закони землеробства; – особливості складання різних типів сівозмін; – системи обробітку ґрунту для різних культур; – якісні показники, підготовку і висів насіння с.-г. культур; – меліоративні заходи захисту ґрунтів від ерозії. Вміти: – складати схеми та ротаційні таблиці сівозмін; – планувати види та складати системи обробітку ґрунту у сівозмінах; – вміти визначати основні показники якості насіннєвого матеріалу; – пропонувати найдоцільніші параметри висіву с.-г. культур; – пропонувати заходи меліорації в конкретних ґрунтово-кліматичних умовах.
17.	Тема 17. Обробіток ґрунту	
18.	Тема 18. Системи обробітку ґрунту	
19.	Тема 19. Показники якості та підготовка насіння до сівби	
20.	Тема 20. Сівба сільськогосподарських культур	
21.	Тема 21. Сільськогосподарська меліорація і ґрунтозахист	

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ІК	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності з захисту і карантину рослин або у процесі навчання, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, з використанням теорій і методів біології та аграрних наук
ЗК 4	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово
ЗК 6	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій для професійної діяльності
ЗК 10	Здатність працювати в команді
ЗК 13	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
ЗК 14	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя
СК 3	Здатність прогнозувати процеси розвитку і поширення шкідливих організмів
СК 5	Здатність розробляти і застосовувати технології захисту рослин на об'єктах сільськогосподарського та іншого призначення
СК 6	Здатність оцінювати фітосанітарні ризики (біологічні, екологічні, економічні) внаслідок занесення чи поширення регульованих шкідливих організмів
РН 2	Розуміти причинно-наслідкові зв'язки розвитку господарств сільськогосподарського призначення усіх форм власності та використовувати в професійній діяльності фахівця з захисту і карантину рослин
РН 3	Вільно спілкуватися усно і письмово українською та іноземною мовами з професійних питань, що належать до спеціальності «Захист і карантин рослин»
РН 4	Знати і розуміти математику та природничі науки в обсязі, необхідному для професійної діяльності із захисту і карантину рослин
РН 8	Уміти координувати, інтегрувати та удосконалювати організацію виробничих процесів під час проведення заходів із захисту рослин
РН10	Навчати, контролювати і оцінювати професійні навички працівників, задіяних у виконанні заходів із захисту і карантину рослин
РН 12	Дотримуватися вимог охорони праці

Літературні джерела

1. Землеробство : підруч. / В. П. Гудзь, І. Д. Примака, Ю. В. Будьонний, С. П. Танчик ; за ред. В. П. Гудзя. – 2-ге вид., переробл. та доповн. – К. : ЦУЛ, 2010. – 464 с.
2. Конончук О. Б. Практикум з ґрунтознавства для студентів біологічного напрямку підготовки : навчальний посібник / О. Б. Конончук. – Тернопіль : ТНПУ імені Володимира Гнатюка, 2012. – 60 с.
3. Конончук О. Б. Практикум з основ агрохімії і землеробства для студентів біологічних спеціальностей: навч. посіб. / О. Б. Конончук. – Тернопіль: Вектор, 2019. – 104 с.
4. Кравченко М. С. Землеробство : підручник / М. С. Кравченко, Ю. А. Злобін, О. М. Царенко; за ред. М. С. Кравченка. – К. : Либідь, 2002. – 494 с.
5. Назаренко І. І. Ґрунтознавство : підруч. для студ. природн. спец. вузів / І. І. Назаренко, С. М. Польчина, В. А. Нікорич. – 3-є вид. – Чернівці : Книги - XXI, 2008. – 400 с.
6. Основи ґрунтознавства і землеробства / Гордієнко В. П., Недвига М. В., Осадчий О. С., Осінній М. Г. – К., 2000. – 390 с.
7. Позняк С. П. Ґрунтознавство і географія ґрунтів : підручник : у 2 ч. Ч. 1 / С. П. Позняк. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2010. – 270 с.
8. Позняк С. П. Ґрунтознавство і географія ґрунтів : підручник : у 2 ч. Ч. 2 / С. П. Позняк. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2010. – 286 с.

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання тем (модулів) відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Використання додаткових джерел інформації під час оцінювання знань заборонені (у т.ч. мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування та виконання розрахунків лабораторних завдань.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-15): тести, завдання	40
Модуль 2 (теми 16-21): тести, завдання	20
Підсумковий контроль: тести	40
Сума	100

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) робоча програма навчальної дисципліни;
- 2) навчальний контент (повний текст лекцій);
- 3) тематика та зміст лабораторних робіт;
- 4) питання для самостійної роботи, поточного і підсумкового контролю;
- 5) тематика курсових робіт;
- 6) електронне навчання у системі Moodle;
- 7) забезпечення дисципліни навчальними інформаційними джерелами, інструментами, обладнанням та програмним забезпеченням.